

Dr. BabasahebAmbedkar Open University
Term End Examination January-2026

Course	: B.A.	Date	: 20/02/2026
Subject Code	: SKTMJ-102/SKTMN-202	Time	: 11:30am to 01:45pm
Subject Name	: સંસ્કૃતનાટ્ય,સ્તોત્ર અને મુક્તક કાવ્યો	Duration	: 02.15 Hours
		Max. Marks	: 70

પ્રશ્ન-1 (અ) નીચે આપેલા શ્લોકોનું ભાષાન્તર કરો. (કોઈપણ બે) (10)

1. નમો નેદિષ્ઠાય પ્રિયદવ દવિષ્ઠાય ચ નમો નમો ક્ષોદિષ્ઠાય સ્મરહર મહિષ્ઠાય ચ નમઃ ।
નમઃ વર્ષિષ્ઠાય ત્રિનયન યવિષ્ઠાય ચ નમો નમઃ સર્વસ્મૈ તે તદિદમિતિ શર્વાય ચ નમઃ ॥
2. પ્રભાતે ચ્વાન્તીનાં નૃપતિરમણીનાં કુચતટી ગતો યાવન્માતર્મિલતિ તવ તોયૈર્મૃગમદઃ ।
મૃગાસ્તાવદ્વૈમાનિકશતસહસ્રઃ પરિવૃતા, વિશન્તિ સ્વચ્છન્દં વિમલવપુષો નન્દનવનમ્ ॥
3. ઇકો રાગિણુ રાજતે પ્રિયતમાદેહાર્ધહારી હરો નીરાગેણુ જનો વિમુક્તલલનાસઙ્ગો ન યસ્માત્પરઃ ।
દુર્વારસ્મરણપન્નગવિષવ્યાવિદ્ધમુગ્ધો જનઃ શેષઃ કામવિઙ્મ્બિતાન્ન વિષયાન્ભોક્તું ન ભોક્તું ક્ષમઃ ॥
4. શંભુસ્વયંભુહરયો હરિણેક્ષણાનાં યેનાક્રિયન્ત સતતં ગૃહકુસ્મ્ભદાસાઃ ।
વાચામગોચરચરિત્રવિચિત્રતાય તસ્મૈ નમો ભગવતે મકરધ્વજાય ॥

(બ).સસંદર્ભ વ્યાખ્યા આપો (કોઈપણ બે) (04)

1. વિદ્યા નામ નરસ્ય રૂપમધિકમ્ ।
2. સાહિત્યસઙ્ગીત કલાવિહિનઃ ।
3. લભેત સિકતાસુ તૈલમપિ યત્નતઃ પીડયન્ ।
4. અમીષાં પ્રાણાનાં તુલિતબિસિનીપત્રપયસા ।

પ્રશ્ન -2 ગંગાલહરીનું સ્તોત્ર કાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો (14)

અથવા

ઉદયન કથા પર આધારિત ભાસના રૂપકોની સવિસ્તર ચર્ચા કરો

પ્રશ્ન -3 કવિ જગન્નાથના જીવન,કવન અને સમય વિશે જણાવો (14)

અથવા

ભાસના જીવન,કવન અને સમય વિશે જણાવો.

પ્રશ્ન -4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (14)

1. સ્તોત્ર કાવ્યનો ઉદભવ અને વિકાસ સમજાવો.
2. ગંગાના જળનું મહત્વ સમજાવો.
3. સ્વપ્નવાસદત્તમ ત્રીજો અંક રસદર્શન
4. મુક્તક કાવ્યનું સ્વરૂપ અને પરમ્પરા સમજાવો.

પ્રશ્ન-5 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકના બે ગુણ) (14)

1. નીતિશતકના રચયિતા કોણ છે ?
(A) ભાસ (B) જયદેવ (C) વ્યાસ (D) ભર્તૃહરિ
2. જગન્નાથના પિતાનું નામ શું હતું ?
(A) બાણભટ્ટ (B) પેરુભટ્ટ (C) કૃષ્ણભટ્ટ (D) બ્રહ્મભટ્ટ

3. ભાસના કુલ કેટલા નાટકો છે ?
(A) 10 (B) 11 (C) 13 (D) 12
4. પ્રતિમાનાટકનું ઉપજીવ્ય કચું
(A) રામાયણ (B) મહાભારત (C) પુરાણ (D) વેદ
5. સ્વપ્નવાસવદત્ત કેટલા અંકોનું નાટક છે ?
(A) 6 (B) 7 (C) 5 (D) 4
6. મગધરાજ દર્શકની બહેનનું નામ શું છે
(A) પદ્માવતી (B) વાસવદત્તા (C) ચેટી (D) પદ્મિનિકા
7. મહાભારત આધારિત ભાસના કુલ કેટલા નાટકો છે ?
(A) ચાર (B) પાંચ (C) છ (D) સાત
